

Bogens enda häst visas här upp av ägaren själv, arrendator Valfrid Östlund, Trindtjärnsbråten.

NU ÄR HÄSTEN EN RARITET ÄVEN I SKOGSBYGDEN BOGEN

Bogen, en av Värmlands minsta socknar med omkring 130 innevånare, men med anor från järnbruksepokens dagar. Det var även här som de första finnarna som invandrade till Sverige slog sig ner och började att svedja av skogen och bryta mark och det är många av de små skogstorporna som gav finska namn: Pipohöjda, Helka och Savolax. Men det är inte bara som finnbygd Bogen har gjort sig känd utan bygden har varit skogsarbetarnas förlovade land på den tid då skogen var varje mans arbetsplats, då den maskinella skogsavverkningen var ett okänt begrepp.

I M'tandersfors som en gång var centralorten i Bogen med eget revirkontor träffade vi på Oskar Solberg, nu fyllda 75 år och som har varit något av Bogens allt i allo. Han har varit mjölnare, kraftstationsföreståndare och sågare på den tid Bogen hade allt detta. Nu finns bara kraftstationen kvar och den har kvinnlig betjäning. Under flera år var han lagens upprätthållare i Bogen och bar titeln fjärdingsman, men det förekom aldrig några allvarliga intermezzon, säger han. Folk var vettiga på den tiden.

Solberg berättar att för ett tjugotal år sedan var det mycket folk i Bogen och det fanns kor och hästar på alla torpställen och på hösten kom det timmerhuggare och körare från andra trakter hit och timmerkojorna i skogen var fullbelagda. På våren var det flottning, det kanske avverkas lika mycket timmer i Bogen nu som det gjorde då, men det går inte åt något folk. Maskinerna har tagit över arbetet och på så vis nödgas folk flytta ut och söka sin utkomst på annat håll. Den yngre generationen vill inte vara i skogen, det ena torpet efter det andra har blivit öde och skog har planterats på inägorna. Det finns bara två små gårdar i Bogen, som i dag håller sig med kor till husbehov.

Det finns bara en häst kvar i Bogen. Den kör man fortfarande i skogen med. Det är arrendator Valfrid Östlund, Trindtjärnsbråten, som ännu inte har släppt ifrån sig tömmarna, han har varit timmerkörare i så många år att han inte kan tänka sig något annat arbete och ännu säger han får jag körning av bolaget så mycket jag orkar med. Det hoppas han få så länge han orkar hålla på i skogen. Trots att han är arrendator brukar han inte jorden utan han

köper allt fodret till sin häst. Den äldsta jordbrukaren är 81-åriga Julius Haraldsson, Karlsvik, som tillsammans med sin hustru och en dotters hjälp brukar sin jord och håller två kor för husbehov. Det går inte att lägga av, säger de, vi är vana vid jordbruk från barndommen. Men Julius Haraldsson har även provat på andra yrken vid sidan av sitt lilla torp. En tid drev han affär där han bor och han var en av Bogens första lastbilsägare. Det var dåliga vägar på den tiden, särskilt vintertid, säger han. När han hämtade varor i Arvika fick han på vintern ställa ner sin bil vid Forsbacka i Gunnarskog och därifrån köra med häst till Bogen. Så var han föreståndare för telefonväxeln i Tvällen under 34 år, ända fram till automatiseringen för några år sedan. Nu tar han det lugnt, sysslar med sin lilla torva, fiskar i sjön Tvällen och så har han en liten hobbyverkstad där han tillbringar en del av dagen.

En sak är alla eniga om - det är beklagligt att skogen skall ta tillbaka vad våra fäder brutit upp. Men det är bara att konstatera att tiderna har förändrats och den saken är ingenting att göra åt. Människorna har i alla fall fått en drägligare tillvaro.

J. L.